

درگاه خاندان قزاقی اداره خاندان

ՊՈԼԻՍ ԴԱՐՔԻԱ, ՆՈՐԱՏՈՆԿԵԱՆ ԽԱՆԵ

Знаете ли вы, что есть
à la Direction du Journal "AREVELK",
Sofia, CONSTANTINOPLÉ.

Նամակ կամ որ եւ կ գրութիւն պիտի ե ուղղել
ԱՐԵՎԵԼԿ ՕՐԱՐՔԵՐԹԻ
ԵՄԲՐՈՒՐՈՒՐՈՒՆ

ԹԱՐՈՆԸ ԲԱԳՈՒԻ ՄԵՋ

(Թարգմանութիւն Բագուհի)

Հայ բեմը յամաւ կերպով ձգտում է տեւողական դրութիւն հաստատելու Բագուհի, և արդէն յայտնի է, մտել է իր գործունէական շարքերը տարին Լոս երեւոյթին, այդ պէտքէ մշտնջենական համարել: Բայց սա մի այնպիսի աշխուժութիւն է, որ շատ չէ խոստանում ապագայի մասին:

Բագուհի, ուր կերպունացած է մեր համարեաւ ամբողջ էնդէլիզմիցեան, և ուր ներկայան խնդրել չունի ուրիշ կերպունների սուր բնութագրութիւնը, ուր ընդհանրապէս, շատերը լոյսով են ունկնդրում միջ-թատրոնը անբնական շատախաղ խորով տեղիքներին: Բայց երանք միայն այս երեւոյթով մեզանք լինել անհաշիւ: Ի՞նչ ատանանք աշխուժութիւն կարելի է սպասել թատրոնի համար մի միջնորդում, ուր նոյն իսկ գործունէականները, այն իսկ խորագրերի կուլտուրական ազգի պատմութիւնը և պարծանքն է կազմում, կիսամե դրութիւն հասած՝ հային չնչուն է հերկանակները գլխաւոր, արհամարհած դերերում են ինչպէս օտար ժողովուրդ մէջ: Շարունակ միայն կամենալ են շարունակաւ փրփրելու... Բայց պայմանները, պայմանները... Այո՛, պայմանները: Բայց պայմաններին մէջ փառաբանողները մեր ցեղային հաւկումներն են: Բայց ինչո՞ւնք այդ, դա վարդապետական իմաստ է:

Բայց նախ մի քանի խօսք խմբի այս տարվա կազմի մասին: Անկողն է ասել, որ խմբի կազմը ոյժերի կողմից փոփոխութեան չէ ենթարկուել: Երբեք թուում ենք չենք դատում տրիկն, Աստուծանի և Ֆելիքեան զոյրերին, որոնք մի տարի ընդհանուր զինակներ են իրանց գործունէականները նոյն բնութիւն: Բայց երբեք նոր են իրենք խմբի անդամներ օրերը 2-3 անգամ և Պ. Յովհաննիսյան: Սխալ միտ է արդեւ օրերը իր կողմին մասին, թէ հանգամանքները նրա համար բոլորովին չարաճառանքի կերպով դատաւորութիւնը, որ նրան չէ ազդելու ապագայում բնական միջոց շնորհակալ: Մեծը ընդունում է, որ նա բարոյական ծանր ծնունդների ենթարկուել, որոնց ազդեցութեան ներքոյ կարող էր չլինել իր իսկական ձրերը: Բայց այսպէս թէ այսպէս, նա թրքեւ դերասանութիւն միջոց օրս ոչ մի յոյս չէ ներշնչել և նրա իրարձակը բնութիւնը անբարեբաւ կարպիլ եւ զի տպագրութիւն են թողնում:

Անհամարաւոր աւելի ցաւակի երեւոյթ է երկրպագութեւն պ. Յովհաննիսյանի դրութիւնը: Սխառնամտեական պատմութեան իրենց յետոյ գտնէ ըստ վերկայանալի, որոնք պատկերներ բաւական անշուք իրողով անցաւ տարին թուում էր, թէ մի քանիսի անդամ պիտի աւելանայ յոյժերի կողմից մեր ազգայն դերասանաւորութիւնը: Բայց այսպէս թէ այսպէս, նա թրքեւ դերասանութիւն միջոց օրս ոչ մի յոյս չէ ներշնչել և նրա իրարձակը բնութիւնը անբարեբաւ կարպիլ եւ զի տպագրութիւն են թողնում:

—(92)—

ԺԱՐՁ ԲԲԱՏԵԼ
ԴԵՂԻՆ ՍԱՐԳՐԻՏ
ԵՐ ԿՐՈՐԴ ՄԱՍ
ԼՈՒՅՏԱԾ ՆՈՒՐՈՒՐՈՒՆ ԿՈՏՈՒՐ

—Շատ լաւ ըստ կրօնի երկրորդ, շնորհակալ եմ որ այս առաջին ժամադրութեան պատասխանեցէ՛ք ամենայն փութկոտութեամբ: Կը յուսում թէ ուրիշ ժամադրութիւններ այդպիսի անհաշիւ շնորհակալութիւնները և ինչպէս տեսնուածները, երեք մասերին մեր ընթերցանողներին պիտի մասնակցէ, ինչպէս տեսնուածներն են: Ինչպէս համար խնդրել դիւրին է, քան որ կին մը ըստանալ ընկու պատրաստակը կը:

ՕՐԱՐՔԵՐԹ
Ազգային, Գրական և Քաղաքական

ցուցնէր—Սկզբնական աւանդ է. և մի կարծիքով, ամենալաւ մարդը նա է, ով ամենից շատ բարիք է անում իր միայն բարեկամին: Իսկ Սափոն, — աստուծական ժամանակի ներկայացուցիչը, իր դասական սիրահարին բռնեց յետոյ, ներսում է նրա յանգանքը, նրան միացնում է նրա նոր սիրածին հետ և իր կեանքը կնքում է անձնատպանութեամբ: Սա ամենալաւ ապագայն է, թէ որքան է ըմբռնել Գրկապետը իր նկարագրած ժամանակի ոգին:

Սափոն դերը կատարում էր Տիկին Սկզբնաւոր: Հայ բեմի անթափանչ վարքը շարունակում է ստեղծագործել իր տաղանդի սովորական զորութեամբ: Բայց սա էլ ազատ չէ անհիշելի նկատողութիւններից: Նորեւա քննադատներից մէկը նկատել էր, որ իր տրիկն տարիները իրենց զգալ են տալիս: Գրկապետը ասելի չուտով իր երեւակայութեան, քան թէ իրականութեան մէջ գտած կը լինի այդ փաստը: Տիկինը միայն այժմ հասունացած և լրացած տղայն է և ասելի աղբիւրներ, քան թէ մի այլ փամբանակ: Գրկապետը մտադրել է, որ Ռուսաց բեմի նշանաւոր դերասանները ընդունում, Սափոն, Ֆիլոսոֆա այժմ են հասել ամենամեծ զորութեան:

Սափոն դերը սկիզբի կատարեց շատ աշուղ, շեշտելով նրա բնութագրական բանաստեղծական և քննադատական: Այնքան էր ընկերում իր խորով Տիկ. Մայրապետից աղային Միջնորդային դերում: Շնորհակալ դերասանները դուրս էին բերել հազիւ և լրացել, որ իրան նուրբ է տեսնել, որպիսի ժամանակակիցները նա ստիպված էր դուրս իրանքի մայրին լեզուն, և անա աղբիւր կարեւոր ոյժերի կարգումն է Տիկին Սկզբնաւորը յետոյ և անհիշելի տեղն է բռնում: Երբ խորով վրա նկատվում է Ռուսաց չլոյսի անհաշիւ արդարեւորների աղբիւրները—բնական խաղ, անկեղծ տես, առանց լինում է ֆէլիքսի որպիսի էր Պ. Արեւիկան ձգնում տիկն ստեղծել մասերի անբնական անձնատպանութիւնը: Տաղանդավոր դերասանը, որը տիկն ստեղծելու մէջ սկսել է վերաւորական հասնել արեւի ինչ որ կարող էր բայց իր կարող լրացնել հերկանակ պատկերները: Մնացած դերերը երկրորդական էին և չափաւորանքութեան մէջ չենք ընկնել, թէ ասել, բոլորն էլ միակերպ:

ՆԱՄԱԿ ՈՒ ՅԱՅԵՆ
Ս. Մնուկն ու Ռաբանցները. — Դերամաները օրացանկին. — Ուսուցչական նուր. — Միւսիկ Սիլի կն:

ՆԱՄԱԿ, 14 յունիս 1901
Դերամաները մանրէր են: Ս. Մնուկն ալ մեզի եկաւ ծիւններու համակ ճերմակութեան մէջ: Նախընթաց օրերում մէկ կերպում ծիւններն են: Մնուկն անհիշելի նրան ներկայացնում է իրեն նուրբ արուեստագէտ, տաղանդ զնահատող: Նոյնպէս վարկանաբար նրանում յարգանքը դէպի Սափոն փոխում է աստուծութեան, աստուծութիւնը յարգանքի և հնգաման, կախում Սափոն յարգանքութիւնը դէպի նրա իր կողմը:

Իրումն անհիշելիութիւնների, հեղինակը Սափոն վերագրում է զբոսնական ներդրումներն 1897 զարկ համարաւորական զգացմունք: Միջնորդին հին աշխարհի համեմատաբար ասելի նոր ժամանակի ամենախառնածո ներկայութիւն:

Շեղծութիւն լուսաւարդութեւն Ս. Տաճարին մէջ: Տոնիկ վայել հանդիսաւորութեամբ պատահեցաւ Առաջ. Տեղապահ Տ. Անանիայ վարդ. Հաղորդագրեան:

Տրոյ ծիւնին ու ցարտին հակադէմ: Աղբ. Ռաբանցի սանդիկն գաւ: Ամբիւրեան ու ճերմակաւ օրացանկներու երկ:

—Այնքան մեղքերիդ պահեցէ՛ք որ ըստ կրօն, այն պահուեալ երբ մարմնէ դուրս կը հրէք, հոս գալու համար պէտք է աշխիւ հետեւիլ, իսկ կերպարանք աստեղծելով, ընդհանրապէս պէտք է ձախիւ հետեւիլ:

—Օ՛հ, բնա՛ւ փափագ չունիմ այդ զարկելի կոկորդիլոսներուն կողմէ լափուելու, ձեզի գոհունակութիւն պատճառելու համար, պատասխանեց ձո գլխու ցնցումով մը:

—Մէկ բան միայն կրնամ պատասխանել ձեզ, ձո, թէ դուք անկողն մըն էք, բայց այսօր քիչ մը չափազանց անկողն կարելի բան է որ ձեզ կորստեան փափաքիմ, քանի որ առանց ձեզի շատ դժուար պիտի ըլլայ ինծի ի գլուխ հանիլ...

—Գի՛շ ինչքանք պիտի պաշտպանեմ, ըստ ձո, ակաւները ցոյց տալով:

—Ձո, համբարեցէ՛ք ձեզ, թէ ես արմախի չըլլեմ ատոր:

Կողմը իր մեղք ու տեղը չընդունելով, նորապի կնոյ ողորդ մորթին փակցուց հեղուկները:

ԲԴԻՆԸ ՊԱՅԱԶԻՏ

(ՀԱՄԱՐՈՒՆ ԵՕԹԵՐ)

ՊԱՅԱԶԻՏ, 14 Յնիս, 1900

Յուլիսի վերջին իրիկունն էր. տասնից մը վրայ, բացօթեայ դիւրեւու համար պարզութեան անկողններու շուրջը, համարներում մը կար՝ կաշտեմած աղաւաններէ ու դրացիներէ, որոնք եկած էին ողբերկ մաղթելու հիւրերիկ ընտանիքին պանդխտութեան դիմով մէկ անդամին: Ամէն բերել, սովորական բանաւեւում, իրարիկ վերադարձի իրարատեսութեան արագին մաղթանքները կը թրուէին: Ներկեա ներկաները կապուտակ գլխաւոր պաշտօնի ցուցնումը կը նկատուէին զիրար ու կը կարպին իրարու դէմքի վրայ նկատած հոգեկան յուզումներու յայտարար կնիւններ ու փոքր, և մասնաւոր կնիւններ:

—Կայսրա զեառար հասկով, ըստ ձերքի նման, մը աս մի ձառնը դարձ եմք մեր արտահատները՝ որոնք առանց զգացած ըլլաւ տակաւին ծնողական ու ընտանեկան կեանքին անուշութիւնները, ծանրաբեւեւ աշխատութեամբ կը խմբին օտարութեան մէջ:

—Իւրիկ ձան, ի՞նչ ընենք, սկիզբէն ի վեր բոլոր Գիշերները կը պանդխտին: Ամէն կողմէ ծայրատարրութիւն շարժապատեւ երկրորդ աստեղծել է, միակին հոգին նուազութեան առթիւ երկրի բերքը ընկնելուն անհաւական ըլլալով պարտաւորութեան մը շարունակ արմատը գնել Դերաներն, ձապարհէն, Չարսանաղէն և ուրիշ շրջակայ գաւառներէն, այս բանին ալ դարձ հարկաւոր է:

Գիշեր արդեւարեւորութեան անհաւանականութեամբ, եթէ վաճառող կնիւններն մը կամ կարաւան ուղեգրէն մը ըլլալ, այն ասան շատ ասելի պիտի բարեւորէր ժողովուրդին նիւթականը: Այս դերութիւնները չունենալով հանդերձ, ի. թ. Ս. միջնորդներն ալ, իրենց անկեղծ անհաշիւ ընթացքով, մեր խնդիր զանկներուն Պոլսը, Ամբիւրիկ, Պաշտօնիկ և Ռուսական մէկ ընտանեւ տարածելի աշխատութեանց արդիւնքը, յոյժը վճարում մը փոխարէն, տարուկի պէս անապատար կը ծծնու ու չեն թրուալ տեսնել իրարու երես անհիշելի անտեսականութեան, որոնք իրարմէ հետու, հաւ ու մաղ կը կորսնցնեն երկրորդութեան օրերին, և շատ անգամ ալ կը լինին կրակներին օտար հողի վրայ, առանց երբեք տարինք ի վեր երեւակայութեան ընտանեկան կաթոցին ողբաւորութիւն արժանանալու:

—Ինչպէս մտնում, ըստ երբեք մը, խնդիր վարդապետի, որ ի. թ. եւսման եւսման նորոգած մտնակի պարագին վաճա՛ր լըսեմք ձերեւի մայրը, լըսեմք մանկամարդ ամուսինը և, պանդխտութեան ցուպը ձեռքը, Սափոն զգացմունքի հայր ինչպէս ինչպէս իրիկուն համար. ալ սակաւին, խմբեցաւ սիրտուն վարդապետ երեսունայն ծաղիկ հասակը Դանուրի փառները վրայ գտնուող այդ անողորմ զարկին մէջ, և անտիկ ու անտրական իրողութիւն, ողբաւորալ այլին ու երկու հրեւակայութեւն թողնելներ:

Միջնորդ կնիւնը, նկարագրի բերութեւնով լրացնել անհիշելի յուզութեւն, պանդխտութեան հաղորդ կը շահագործուէին, անդին այլերը օրուան կարտաւորութիւնը խօսքի նիւթ ընտանք՝ անոր

դրան մը եւսեւ պահեց, ուրիկն անյայտացաւ իսկոյն: Գիշեր յետոյ նամակ ձմալը խնդիր մը կը կերպարանքը ասած պարտեղ մասու ու պատին ցատկերով բակի մը մէջ գտաւ ինքնիքը: Ապագային իրարացումն մէջ ոչ մը նշմարեմ էր Երազմայի ներկայութիւնը: Եւ նոյն իսկ բակին մէջէն անցած աստեղ պղտոր ծառայութիւնները ալ մատչել հոն գտնուող ծառայութիւն, որպէս զի անձանք մը ըլլաւ ձանձնուել: Գիշեր յետոյ փողոց եկաւ ու սկսաւ արագօրէն զարկ, գարշելի գործիքներն անհիշելի վերապէս տեսնել մը աղբեւ հասաւ:

—Գոհ պիտի մնան, գոհ պիտի մնան ըրածէս: Կըսէր ինքնիքին:

Տալիք ամայի էր, ու լըսային իստ ըստերով լըսուն մարդի մը վրայ կը նստէր, որ ձողապիկ լինումած սալատունը մը կը ծածկէր իր տակ: Այս վերջնորդ մտ կը գտնուէր ընդարձակ ախոյր մը: Նամակ երբ լինէր կըսէր հասաւ, աստաւակին նման երեք անգամ ձայնեց: Այն աստեղ հակա թաղաւորները իրարմէ հետուացան և խոլոր պամպու մը լինէր երեքը:

Զարկալ եւ ցուտներու հոմար տարեկան 140 շա
վերամեայ 70 շա
եւսմանայ 40 շա
Օտար երկրորդութեւն համար տարեկան 40 շա
վերամեայ 20 շա
Գրական փառքեր փառքայի փառք Կիշերներ, 115
դրուշ փառք 100 դրուշ հոմարտ:
Տեսնուցնում համար պիտի կ դիմել ուղեկի
նկարագրութեւն:

Ամէնք ալ բացօթեայ ճնացան տանիքի մը վրայ՝ որ կը հովանաւորէր յարտաւորութեւն, հիմա անկողնին մէջ պտուած, վերջին անգամ կը դիմէ գլխուն վրայի երկիւնք. կը դիմէ արեւեկէն, հիւստին և արեւմտեկէն իրենց գլխաւորաբար ըլլալով Միւսմունք, իրարարժանէ և Սէտէլաուտում անուանալու տարերը, ուր տղայութեանը թիթեւիկի պէս ստատուց, այլապէս բուրբուրաւ տաղիկներ զարկել և տեսել, խառնարի ու բերթակ ժողովով ընկերներուն հետ զընթացքի ժամը անցուցէր է: Կը դիմէ ընթացիկ պարտեղները, անուանք, թուրիւն ու զբաւալանքը, որոնք խառնար չէրը յիշատակ մը կ'արթնցնէ մտքին մէջ:

Քաղաքական Լուրեր

ՅՈՒՆՈՒՐ ԵՕԹԵՐ

ՎԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐԵՐ

ՆԱԽԱՅԻՆ ԲԱՐՈՐԸ

Տեսարանը դիտում ժողովուրդի մարտաւանդ մը: Փառալիկ անցը՝ Դարապար Եպիսկոպոս ի մէջ: Բնակարան. Պատմական տեսարան. Ցաւալար կը կայսրը: Պիլի. Թաղապետար:

Բարեբեան թերթի մը թղթակիցը փրանապան միւրիկի քը կոմ մարտաւանդէն հիւստարան 1 թուականով հետեւալը կը գրագրէ իր լրագրին:

Այս տարեկը անապատար մը կը գրէր Տիւրքի քը կոմ մարտաւանդէն մէջ, այն սեղանին վրայ, ուր նախագահ Ֆելիքս միտ ձանց Ռուսիա կատարած ուղեւորութեան օրերին, և շատ անգամ ալ կը լինին կրակներին օտար հողի վրայ, առանց երբեք տարինք ի վեր երեւակայութեան ընտանեկան կաթոցին ողբաւորութիւն արժանանալու:

—Ինչպէս մտնում, ըստ երբեք մը, խնդիր վարդապետի, որ ի. թ. եւսման եւսման նորոգած մտնակի պարագին վաճա՛ր լըսեմք ձերեւի մայրը, լըսեմք մանկամարդ ամուսինը և, պանդխտութեան ցուպը ձեռքը, Սափոն զգացմունքի հայր ինչպէս ինչպէս իրիկուն համար. ալ սակաւին, խմբեցաւ սիրտուն վարդապետ երեսունայն ծաղիկ հասակը Դանուրի փառները վրայ գտնուող այդ անողորմ զարկին մէջ, և անտիկ ու անտրական իրողութիւն, ողբաւորալ այլին ու երկու հրեւակայութեւն թողնելներ:

Միջնորդ կնիւնը, նկարագրի բերութեւնով լրացնել անհիշելի յուզութեւն, պանդխտութեան հաղորդ կը շահագործուէին, անդին այլերը օրուան կարտաւորութիւնը խօսքի նիւթ ընտանք՝ անոր

դրան մը եւսեւ պահեց, ուրիկն անյայտացաւ իսկոյն: Գիշեր յետոյ նամակ ձմալը խնդիր մը կը կերպարանքը ասած պարտեղ մասու ու պատին ցատկերով բակի մը մէջ գտաւ ինքնիքը: Ապագային իրարացումն մէջ ոչ մը նշմարեմ էր Երազմայի ներկայութիւնը: Եւ նոյն իսկ բակին մէջէն անցած աստեղ պղտոր ծառայութիւնները ալ մատչել հոն գտնուող ծառայութիւն, որպէս զի անձանք մը ըլլաւ ձանձնուել: Գիշեր յետոյ փողոց եկաւ ու սկսաւ արագօրէն զարկ, գարշելի գործիքներն անհիշելի վերապէս տեսնել մը աղբեւ հասաւ:

—Գոհ պիտի մնան, գոհ պիտի մնան ըրածէս: Կըսէր ինքնիքին:

Տալիք ամայի էր, ու լըսային իստ ըստերով լըսուն մարդի մը վրայ կը նստէր, որ ձողապիկ լինումած սալատունը մը կը ծածկէր իր տակ: Այս վերջնորդ մտ կը գտնուէր ընդարձակ ախոյր մը: Նամակ երբ լինէր կըսէր հասաւ, աստաւակին նման երեք անգամ ձայնեց: Այն աստեղ հակա թաղաւորները իրարմէ հետուացան և խոլոր պամպու մը լինէր երեքը:

(Տարեկան)

ՀԱՅԿԱՅԻՆ զեպանքը առաջարկեց
Բ. Դրան բանակցութիւններ կատարել
առեւտրական դաշինքներու համար
մաքսային նոր սահմանադրութեան համար
առաջարկեց

ՏԵՍԱՎԱՅԻՆԻԹԻՆԻ — Ռուսիոյ զեպանք
Պ. Չիւրիկով, երէկ, Բ. Դրանը երթաւ
Պ. տեսակցեցաւ արտաքին ու ներքին
գործոց նախարարներուն հետ:

Անգլիոյ զեպանք Սըր Նիքոլաս
Օ'Բանը երէկ Ատլանտիկ պաշտօնարար եր-
թալով տեսակցեցաւ նախարար Ապրիլ-
բանի հետ:

ԺԱՆՏԱՍՏԻՆ ԻԶՄԻՐԻ ՄԵՂ. — Առաջ-
նապահական խորհուրդը տեղեկութիւն
դրեցաւ թէ Իզմիրի մէջ ծանախութեան
հաշու մը պատահական ծանախ երէկ
ծանոցեցին: Վարակներէ Գառապալի
երկաթուղիի Ընկերութեան գործառնութեան
մէջ: Այդ լուրին վաղ առաջուր հաս-
նական խորհուրդը հրահանգ արեւել
որ իզմիրէն եկող բոլոր նաւերը Տարապետի
առեւել վար գործուն, մինչեւ որ հարկ
եղած որոշումը արուի: խորհուրդը երէկ
արտաքին գումարում մը ունեցաւ այդ
մասին:

ՕՍՄ. ԱՐԻՒԹԻՈՒՂԵՐԸ. — Իգամի
մէջ հետեւեալը կը կարգադրէ: — Բարբի
սեղանաւորական թիւք մը խոտովով այն
յարգին վաղ գոր. օմ. արժէքովները
ստացած են եւրոպական սակարաններուն
մէջ, կ'ընէ զիստական արտաքին Ըն-
կերութիւնները իրենց պատրաստ դրաման-
քով օմ. արժէքովները գնած են, վասն
զի այդ արժէքովները իրենց հիմնա-
նական գներովը շատ հաստատուն են և
հարկերէն չորս ֆր. տասը սանթիմ տոկոս
կու տան: Արժէքովները միմեանսին, առեւել
սեղանաւորական ուրիշ թիւք մը ալ իր
մեկերըցորդներուն հրահանգ կը կարգադրէ
օմ. արժէքովները գնել: Միայն այս պարագան
կը հաստատեն օմ. արժէքովները գնի-
նողները բարձրագոյնը: Անիկ օրը Բարբի
սակարանին մէջ Դ. սէրին 24.37 և Գ.
սէրին 27.20 գնուած են: Իրտնոյր սա-
կարանին մէջ գործերը զիւր ըլլալով հան-
դերձ, օմ. արժէքովները պահած էին
իրենց գներովը:

ՊԱՐԱՄԻ Նահանգին մէջ ճարտար-
արտադրական համար կրտսեկան տասը
պաշտօնները պիտի դրոշմուին:

ԱՐԲՈՒՄ ԻԶՄԻՐ. — Պաշտօնական
Չիւրիկով մը կը ծանուցանէ թէ Պաշտոն
Ուղւոյ Չիւրիկովը իրենց ղեկավարութեան
մէջ Իզմիրի մէջ կ'ընէ զիստական արտաքին
համար պատրաստուն ղեկովը զիստական
արժէքովներէ և հրապարակի վաղ գոր.
գործերէն մը պիտի հաւաքուին, վասն
զի անոր գործածութիւնը առաջնութեան
կը զիստեն:

ՄԱՀԱՏՈՒՄԱՅ. — Կ. Պաշտոն ու ար-
տադրականներուն մէջ յունեալը 1515 28,
պատահական մանրերու թիւն է 312, որոց
39 կ'ընդմաշեն, 20 հարսանիք, 19
թիւքով, 409 շնչողական գործարան-
ներու հիմնադրութիւններէ և միւսները
զեպանք աւտոներէ:

ԵՐԻՊՈՒՆԻՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Նախարար-
ութեան խնդիր մը անհամաձայնեալ
թիւնն աւտարայ եղաւ Արեւմտեան
Պատկաններուն համաձայնարարութիւնը
այսին և դեր-կատարար Մուսթաֆայի
Մարիւրի միջեւ: Ահաւանի իրողութիւնը.
— Շուէտ-Նորվեգիոյ Սվեյար Բ. Թագա-
ւորին ծննդեան տարեգարծին օրը Արեւ-
մտեան զեպանքը հրահանգեց իրաւունք
Պարագրի Բիւրոյն Մուսթաֆայի
Մարիւր Պ. Պէնէտուշիին հետ գնաց
տոնական այցելութիւն տալու Կ. Պար-
ագրի: Ոստիկաններու հրամանատար և
դեր-կատարարը զիրար հետ գտնելով
ձեղորդներէ Զարրիկովին այն դիտել
ուտաւ. դեր-կատարարին թէ կատար-
չին բացառութիւնները պաշտօնական այ-
ցելութիւնն աւտու իրաւունքը ոստիկան-
ներու հրամանատարին կը վերաբերի որ
աւտոններով աւելի բարձր է Մուսթաֆայի
այն Մարիւր պատրաստեց թէ իրաւունք
ունի, բայց միւս պաշտօնները պէտք է
տեղի տան դեր-կատարարին: Ա. Բար-
ագրի Զարրիկովին պէջ հետագործող
բարձր ներքին գործոց նախարարութեան
Մուսթաֆայի այն Մարիւր ու միւսները
միւսները, Նախարարը հրահանգեց զին-
նէջ Ուլարն պէյին Արեւմտեան երթա-
լով զինելութիւն մը կատարել այդ մասին:

— Մուսթաֆայի միայն համար կը-
տուի թէ յառաջիկայ ամսուն ուղևորու-
թիւն մը պիտի կատարէ անապատին մէջ
մինչեւ Սիւրի:

ԲԺՇԻԱԿԱՆ Ժողովին վերջին նիստին
մէջ նախագահը յայտարարեց թէ Կ.
Պաշտոն առողջապահական կայանները
գործացուցին է. միայն ինքնուրուշ կը
տրին: Ցառակիտայ փետրուար 2(15)
բժշկական Ընկերութեան հաստատման
40րդ տարեգարծը ըլլալով սեղան մը
պիտի տրուի:

ՀԱՄԼԵՆ Կը գրեն թէ օգոստոս ա-
մսին Ի վեր կ'ընդմաշուր մեծամեծ զոհե-
րու պատահաւ Կ'ըլլայ: Նրբու ամսին Ի
զեր հարսանիք ալ ծաղկած է: Այդ
երկու հիւանդութիւններէն վնջ եօթը
հարիւր տղաք մեռեր են: Թուրքալար-
ները այդ մասին ծանուցաւ պաշտօնա-
րէն ուղարկութիւնը կը հրահանգէ:

ՈՒՄԻՆ Պիւն, անգործ Հաղապար-
ութեան Ատեանին, հիւանդ ըլլալով երէկ
մեռաւ: Նախոր այն հայրն է Սեպիւր
Ֆիւմուն պատկերազարդ շարքաթիւք-
թիւն արտադրութիւն: Իզմիր Իսլամ պէյին
ՀԱՄԻՐԻ. — Կայս. անձնական Գրան-

ձեռն նախարարութեան պաշտօններէն
Հապալ Նէյնի Զիւրի Զ. Կ. Գերմա-
նի Գ. Կուրտով որոշեց Մուսթաֆայի և Պաշ-
տոնի հանձնարար ձեռնարկներ
պիտի կատարուի, Հարկ հարկ և հն-
գանի մը օր մնայէ ետքը Տարապետի
ձեռնարկ Մուսթաֆայի Պաշտոն ուղևոր-
ներ են:

ՀՐԻՒՆ. — Շիւրի մը (Մու. ծով) հր-
դեհ ծագելով զարգին Բ. Դ. Դ. Դ. Դ.
Իրիւր դարձեր է: Գաղապէս հրէջ
գործերը ղեկավար են մարտիկով:

ՊՈՒՆԻԱՐԻՆՈՅ Կողմէ եւրոպական ջա-
նի մը պարաններէն կատարուելիք հա-
րիւր միլիոն ֆր. փոխառութեան բա-
նակցութիւնները փետրուար 2(15)ին յե-
տաճուեցան, վասն զի նոր զարգիւն ու
Սուրբարիւն մինչեւ այն ատեն հաշիւ պի-
տի կրնան վերականգնապէս կազմակեր-
պուի:

ՍՈՒՄԻՆԻ Կայս. գումարէն Նէյնի Զ. Կ.
Մէլիսի երէկ Մ. Գիւրիկովին մայրաքաղաք
հասաւ:

ԹՎԱՆՈՒԹԱՐԱՆԻ վերատեսուէջ Զէյի
փաշա երէկ այցելեց Զէյիտուն Պրուսի
գործարարը և անոնու վարչոյ պատրաս-
տութեան տեղը:

ԹՎԱՆՈՒԹԱՐԱՆԻ ծրարներու (բոլի-
րոսթի) կանոնադրը վաւերացաւ Կայս.
Իրաւունքով:

ՄԱՍՏԱՍՏԻՆ. — Ներքին գործոց նախա-
րարութեան մէջ տեղեկագրին վաղ Կայս.
Իրաւէ մը հրամայեց, որ մատուցուր
(միւսն զէօթի) դերձ ըլլայ տասնորդին
վաղ եղած հարկերին վնջի յաւելումէն,
որպէս զի արտադրութիւնը անհամար-
ան է:

ՎԱՐԻՍՏԱՆԻՆԵՐԸ. — Կրթական նախա-
րարութիւնը որոշեց թէ կ'ընդմաշեն Կ.
Կայս. հարսանիքէն և այդ հարկի տա-
րապետիկ հիւանդութիւններէ վարակուած
և յետոյ բժշկուած աղաք այն ատեն վա-
րձարանները ընդունուին, երբ բժշկական
տեղեկագրի մը ցոյց տայ թէ ապաքին-
ման օրինական պայմանաժամը աւարտած
են:

ԱՓՐԻԿԱՆ ՏՐԻՊՈՒՍՈՅ և Մալթայի
միջեւ եղած հեռագրական ընդմիջումը
թիւք նորոգուած ըլլալով հաղորդակցու-
թիւնները վերականգնուին:

ԻՆԵՐՆԻ ԱՅԻՆԱԿԵՐԸ. — Մոլդովին
նախարարութիւնը որոշեց երէկի անհա-
նաւորներու գործադուրեւուն իրեն աւել-
ցնել հանգիստ արտադրութիւնները շատ-
ցնելու և փութացնելու նպատակով:

ՄԱՍՏԱՍՏԻՆ Գնացած անգործ և մա-
նակցու ընդմիջումի մէջ մեռած այս տարի
շատ թիւք է:

ՀԱՄԻՐԻՆ ՍՈՒՆՏՈՒՐԸ. — Ռուս լրա-
գիր մը հետեւեալ տողերը կը գրէ.
— Մուսթաֆայի հաւելիք արտադրութիւնը
վերջին տարիներուն մէջ մեծապէս աւել-
ցած է, որով Ռուսիոյ մէջ գինները բարձ-
րացած են: Վերջերս փորձ մը եղաւ Ե.
Գիւրիկովին հաւելիք բերել ալ Սեւ ծովի
ուսու. նախաձեռնողները, որ կ'ընեալ
թէ բաւական զարգացան: Արեւմտեան
հաւելիքները Ռուսիոյ հաւելիքներէն ա-
ւելի ատեն կը ծախուին այդ նախաձեռ-
նողներուն մէջ:

ՕՍՄ. ԵՐԻՊՈՒՆԻՆԵՐԸ. — Կ. Պա-
շտոն Սեւանի երկաթուղիի միացման
գինին տնօրէն Պ. Այն-ճարի միջին կողմ
հրատարակուած տարեկան տեղեկագրէ
մը կ'ընեալ թէ օմ. երկաթուղիներու
հաստատութիւնը վերջին երեք տարիներուն
մէջ մեծ տարբերութիւն մը չունին: Հաստատ-
ութիւնը բերքերուն քանակութեան համե-
մատութեամբ կը պահանջ կամ կ'աւելան:
Իզմիրի գինին զատ միւսները իւրաքան-
չիւր զիւրմէրէ 8—9000 ֆր. գումար հա-
ստից կրնան ունենալ: Այն տեղերը, ուր
չորեքները կը մեցին, հաստատութիւնը
3000 ֆր. ի Տեղեկագրի թէ հաստատ-
ութիւնը յաւելուր բնական կը գտնէ, ա-
պալ անհամարներ կը դառնէ իստադու-
թեան անսել նոր գիններուն շինութիւնը,
նաեւ կը յանձնարարէ որ գինները մէկ
մէկ լայնութիւն ունենան: Տեղեկագրի
կ'ընէ թէ արեւելեան երկաթուղիներուն
կ'ընդմիջուր պարտաւոր է կատարարու-
թեան տարեկան 1,895,000 ֆր. զանոյն
լրեւն շահագործման վարձը, իւրաքան-
չիւր զիւրմէրէն հազար հիւք հա-
ւելի ֆր. հաւելուր: Գիններուն ընդհա-
նուր երկաթուղիներէն է 1280 քիլոմէթր:
Այդ գումարը ամէն տարի Հոլանտայի ու
Բարիւրի պաշտօններուն կը յանձնուի,
զանգ ֆր. 1894ին կ'ընեալ հարկերէն չորս
տոկոսաւոր փոխառութեան իրեն փո-
խարեն ցոյց արեւած է: Սէլանիկ-Կ. Պա-
շտոն միացման գինին երկաթուղիներէն
է 510 քիլոմէթր 589 մէթր. հաստատ-
ութիւնը 1,569,555 ֆր. է: Կատարարութիւնը իւ-
րաւ արդարաւորութեան գումար 6,344,575
ֆր. կը զանգէ: Սէլանիկ-Մասնաթիւքի
գինը 219 քիլոմէթր, հաստատութիւնը 1,461,814
ֆրանգ և երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փաշա. երկաթուղ-
ութիւն 577 քիլոմէթր. հաստատութիւնը
բաւարարելիք 716,101 ֆրանգ և ծախի
14,254,031 ֆր. որով Երաշխա-
նիւր քիլոմէթրէն 709,330 ֆր. պիտի գե-
ն. Ենկերի.— Գրանտ. երկաթուղիներէն
440,887 քիլոմէթր. ծախքը իւրաքանչիւր
քիլոմէթր համար 13,823. հաստատութիւն
է 2,326 ֆր.: Իւրաքանչիւր քիլոմէթր պա-
հան է 11,498 ֆր.: Կայս. կատարարու-
թիւնը այդ երկու մասերուն համար
7,692,846 ֆր.: Երաշխաւորութեան գումարը
167,745 ֆր.: Անաստուրի երկաթուղի.—
Կ. Ենկերի.— Հայաստ. Փ

